

BIULETYN

KOŁA MIŁOŚNIKÓW DZIEJÓW GRUDZIĄDZA
KLUB „CENTRUM” SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWEJ

R. XII: 2014

Nr 37 (412)

Data odczytu: 17.12.2014 r.

Data wydania: 17.12.2014 r.

=====

972. spotkanie

Janusz Hinz, Tadeusz Rauchfleisz

Podsumowanie roku 2014

Mija 28. rok działalności Koła Miłośników Dziejów Grudziądza i 12 rok wydawania Biuletynu KMDG. Coraz częściej przy omawianiu planu odczytów na najbliższy czas spotykamy się ze stwierdzeniem „to już było”. Było, ale w latach, kiedy Biuletynu w KMDG nie wydawano. I wówczas nasuwa się refleksja – to już następne pokolenie. 28 lat działalności to również 23 lata działalności wydawniczej, początkowo jako biuletyn „Grudziądz”, następnie broszury i książki. Uzbierało się ich 71 tomów.

Na podsumowanie przyjdzie czas z okazji obchodów 30 lat KMDG, przecież każde kolejne 5 lat święcimy wydaniem „Księgi pamiątkowej”. Jeszcze tylko dwie liczby: lista obecności na spotkaniach zawiera ponad 1600 nazwisk, zaś lista słuchaczy przekracza 27.000.

Dziś przypominamy tematy referatów wygłoszonych w 2014 r.

Lp.	Data	Autor i tytuł	obecnych
1.	8.1.2014	Odczyt Wiesława Hawełko, Biskup Chrystian – pan feudalny Grudziądza	24
2.	15.1.2014	Spotkanie z Radą Redakcyjną i autorami „Kalendarza Grudziądzkiego 2014” Słowo wstępne Ryszard Byner	32
3.	22.1.2014	Odczyt Marka Prabuckiego, Z dziejów Rady Ludowej Miasta Grudziądza 1918-1920. Z dziejów Rady Żołnierzy Polaków w Grudziądzu w 1918 r.	24
4.	29.1.2014	Odczyt Marka Szajerki, Stajnie średniowieczne w Grudziądzu	32

5.	5.2.2014	Odczyt Marcina Maryniaka, Stacjonowanie radzieckich komendantur wojennych w 1945 r. w Grudziądzu i okolicach	30
6.	12.2.2014	Odczyt Marka Prabuckiego, Doktor Józef Wybicki (1866-1929) - pierwszy Krajowy Starosta Pomorski – minister b. Dzielnicy Prus	31
7.	19.2.2014	Odczyt Waldemara Skińskiego, Dzień sądu nad hetmanem ludu – proces Wiktora Kulerskiego z 1927 r.	31
8.	26.2.2014	Spotkanie autorskie z poetką Agnieszką Piórkowską	34
9.	5.3.2014	Wieczór wspomnień o Jerzym Szwarcu, działaczu i społeczniku. Regina Potęga Magdziarz	36
10.	12.3.2014	Odczyt Marka Prabuckiego, Rektor Jan Tkaczyk (1858-1945), filomata pomorski, zasłużony Grudziądzanin	36
11.	19.3.2014	Odczyt Wiesława Hawelko, Zarys historii Odlewni Żeliwa i Emalierni Herzfelda i Victoriusa w Grudziądzu od 1886 do 1945 r.	32
12.	9.4.2014	Odczyt Marcina Maryniaka, Słów kilka o pomniku w Mniszku	28
13.	23.4.2014	Odczyt Marka Prabuckiego, Powstanie oraz życie religijne parafii Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Grudziądzu w latach 1934-1939	37
14.	30.4.2014	Odczyt Marka Szajerki, Eugeniusz Chmielewski (1930-2008)	24
15.	7.5.2014	Odczyt Marcina Maryniaka, Kadra kierownicza KP PZPR w Grudziądzu w latach 1949-1953.	27
16.	14.5.2014	Odczyt Edmunda Węsierskiego, Nieznani Kaszubi z Grudziądza	37
17.	21.5.2014	Spotkanie autorskie ze Zdzisławem Brańkowskim, autorem książki „Syberia inny świat”.	28
18.	28.5.2014	Odczyt Marka Prabuckiego, Wizyta Prezydenta Stanisława Wojciechowskiego w Grudziądzu i w powiecie w czerwcu 1924	26
19.	11.6.2014	Odczyt Edwarda Wiśniewskiego, Rów Hermana i jego dopływy	26
20.	26.6.2014	Odczyt Zbigniewa Kłaczyńskiego, Jan Paweł II w filatelistyce.	29
21.	3.9.2014	Odczyt Edwarda Wiśniewskiego, Kaplice zamkowe na zamku krzyżackim w Grudziądzu	28
22.	10.9.2014	Odczyt Jerzego Krzysia, CWK w lecie 1939 roku.	25

23.	17.9.2014	Odczyt Janusza Meggera, Historia Grudziądzkich Zakładów Przemysłu Gumowego "PePeGe-Stomil 1923-2001	30
24.	24.9.2014	Odczyt Marka Szajerki, Wiązania cegieł w grudziądzkich zabytkach architektury średnio-wiecznej	36
25.	1.10.2014	Promocja książki "Grudziądzki Pitawal: zbrodnia i kara sprzed lat". Janusz Hinz	41
26.	8.10.2014	Odczyt Marcina Maryniaka, Wizytacje biskupie i prymasa w województwie bydgoskim (pomorskim) w 1949 r.	26
27.	15.10.201	Grupy i Koła Literackie w Grudziądzu. Promocja książki "Słowa myślą kreślone". Wiesław Hawełko"	26
28.	22.10.2014	Odczyt Marka Szajerki, Folusz w Młynie Górnym	25
29.	29.10.2014	Odczyt Edwarda Wiśniewskiego, Historia kąpielisk Grudziądza	24
30.	5.11.2014	Odczyt Marka Szajerki, Dawny zegar ratuszowy i późniejsze zegary wieżowe w Grudziądzu	34
31.	12.11.2014	Odczyt Marka Szajerki, 600 rocznica zbudowania wodociągu miejskiego w Grudziądzu. Problem wody pitnej w Grudziądzu od XIII do XVIII w., 1415-2015	36
32.	19.11.2014	Odczyt Wiesława Błachnio, 60 rocznica powstania Koła Przewodników w Grudziądzu	30
33.	26.11.2014	Odczyt Waldemara Skińskiego, Wiktor Kulerski w oczach księdza Kujota – przyczynek do obrazu walki wyborczej o fotel posła do Reichstagu w 1903 roku.	30
34.	3.12.2014	Odczyt Marcina Maryniaka, Niech się święci 1 maja. Obchody pierwszomajowe w powiecie grudziądzkim w latach 1948-1956.	
35.	10.12.2014	Odczyt Mariusz Żebrowski Kobieta pod czerwoną latarnią w Grudziądzu do początku XX wieku	
36.	17.12.2014	Podsumowanie roku 2014.	

Z ciekawych wydarzeń roku można wymienić korespondencję, która rozpoczęła się w lutym takim tekstem, zamieszczonym w poczcie elektronicznej KMDG:

Nie mówię po polsku, mój ojciec pochodzi z Grudziądza. Ja mieszkam w Anglii i zawsze zastanawiałem się nad miejscem urodzenia mojego ojca, pań-

ska strona była w tym bardzo pomocna, Opowiedział mi wiele historii ze swojego dzieciństwa w latach 1920-1940 nim zamieszkał w Anglii.

Na przykład teraz wiem gdzie Madera (?) jest lub była, jest to interesuje, ponieważ mój ojciec został wychowany na ulicy Szopena i opowiedział wiele historii o niej i o Grudziądzu w czasie wojny.

Dziękuję więc za tak interesującą stronę, będę ją dalej przeglądać. Jeśli mogę zaoferować panu jakieś historie ze wspomnień mojego ojca to chętnie je przekażę, jeśli będą one przydatne dla pańskich archiwów. Wiem, że mojemu ojcu by to nie przeszkadzało, zawsze mówił, że miał nadzieję, że pewnego dnia wszystkie zostaną spisane, a niedawno zaczęłam porządkować notatki tego co opowiadał, ponieważ zmarł 4 lata temu w wieku 86 lat. Jeśli chce pan utrzymać kontakt proszę pisać na ten adres, z góry dziękuję.

Z pozdrowieniami, Susy Liedtke (z domu Gurski)
Your sincerely Susy Liedtke (nee Gurski)

Kontakty, wprawdzie rzadkie, ale trwały do września. Do tej pory otrzymaliśmy część wspomnień ojca Susy i kilka zdjęć rodzinnych.

Nie spodziewałem się takiej długiej wymiany korespondencji, stąd potrzeba uporządkowania poczty. Dodatkową trudność sprawiała moja nieznamość angielskiego (i słaba orientacja w obsłudze komputera i poczty elektronicznej). Tłumaczem jest Jakub Kwiatkowski – uczeń II LO w Grudziądzu. Po uporządkowaniu korespondencji, być może uda się całość przekazać na spotkaniu KMDG.

**Z okazji zbliżających się
Świąt Narodzenia Pańskiego
proszę przyjąć serdeczne
życzenia zdrowia, szczęścia,
spełnienia wszystkich marzeń.
Niech radość i pokój towarzy-
szy
wszystkim przez cały Nowy
Rok.**

**Aby przy świątecznym sto-
le nie zabrakło światła
i ciepła rodzinnej atmosfery
życzenia składa**

Zarząd KMDG

(L.B.S.)

Redakcja: Tadeusz Rauchfleisch, Janusz Hinz. Logo KMDG wykonał Grzegorz H. Rygielski.